

CSIKI LAPOK

Feladvány kiadó: Ösv. VÁRÁR LAJOSNR	Előfizetési ár:		Nyilatkoztató költségek díja sorankint 1 Pengő Kiszámlázott nem adandó vissza. Hirdetési díjak a legelőnyösebb számításban. Kiadóhivatal: Csikszereda, Apafi Mihály-utca 15. sz.	Feladvány kiadó: Vitéz Révész Györgő
	Egész évre Félévre	Pengő 6.— 2.— Külföldre egy évre 12 Pengő. Megjelenik minden vasárnap		

A győzelem felé.

Ezt a háborút meg kell nyerni. Érsi tudja minden magyar ember, hogy különösen nekünk magyaroknak ezt a háborút elveszíteni nem lehet, — halálunkat, megsemmisülésünket jelentené. Ezért megfogjuk kötelezősége a munka végéig, magyar kormány és magyar nép egy formán állni a háború végéig. A kormány megfeszített erővel dolgozik azon, hogy erre a nagy erőpróbára való felkészítés úgy lejtse, mint közeletünk egész vonalán átülő repülő legyen.

A harcra Magyarországot a tettekre neveik. Elő a harcban a hátsó frontokon egyaránt tettekre van szükség. Az életünknek ennek megfelelően át kell hangolni. Nem úgy, mint a múlt világháborúban. Akkor a katona vért, a frontmögötti részek vigadtak. A kormánynak különös gondja van arra, hogy ebben a háborúban mindenki kivége a részét. De ennek így is kell lennie. Minden kormány intézkedés nélkül, az életnek, a nemzet közeletének belső hangja szerint is.

Amíg a honvéd a Don kanyarban életveszélyeztetett, amiatt a téli szüneteket hős vitészséggel vállalja, azazt időhíza is áldozni kell. Mindenkinek jószívvel, öntudattal a maga munkahelyén. Kormánynak és népek összedolgozása szükséges a győzelemhez. Ezt vállalni kell, ezt meg kell érteni különösen azoknak a nemzeteknek, amelyek már egyszer végig szenvedték egy vesztes háborúkat minden győzelemét. Bízalommal forduljunk hát a vesztés felé. Ne időnködjünk, ne féljünk a háború gazdálkodás kényszerítő beosztásos életétől. Hígyjünk abban, hogy az élen álló irányítás beállja, átpillantja egy nemset egész háború szükségét és ezek szerint a legjobban intézkedik.

Bizunk a kormányszabban, amelyen olyan nagy a felelősség. Összük meg a gondokat. Sorakozunk fel mögötté lélekkel, a végső győzelem akarásával. Legyünk nagyok. Olyanok, mint amilyen e várnak ettől a történelmet csináló nemzetektől.

A kormány a maga háborús munkatervét már jórészt tettekre is váltotta. Kiterjed a gondoskodása mindenfelé, — a magyar élet egész vonalára. Hősi és a munka. Nem kerül el a figyelmeztetést. A dolgozó tízviselőtől egészen a vitézi harcra honvéd iránti nemzeti áldozat kötelezőségeig kész intézkedésekkel szolgál. Országépítő és a kormányzati munka, amelyet szeretettel vegyünk körül.

A kormány a győzelem érdekében beveti a szidó vagyonadót. Elkészítette a szidó birtokok kereseténnyekre jutását a elrendeli, hogy az a magyar hős, aki odakint a túsorban arany vitézségi érdem kap, minden különösebb és hosszadalmasabb eljárás nélkül rögtön földet kapjon a megváltott szidó birtokokból. Segíteni fog a kormány a rendelkezésre álló minden lehetőséggel. Ezért bevezeti a hadkötelezettségi adót és a hadmenetességi váltásó. A honvéd vért áldoz, az otthonmaradott pedig vagyonával szolgálja a győzelmet. Így van jól. Mindenkinek le kell rónia a maga áldozatát.

Általában elv legyen köztünk, hogy tetteket akarunk látni. Sokat dolgozni és keveset beszélni. A kormányszab jó példával jár elől. Követnie kell az egész nemzetnek. Eredményes munkát csak kormány és nemzet'egyes létkesedésével végrehajtott tetteitől remélhetünk. Mert nehéz idők következnek. A háború

még sok és nagy áldozatokat fog követelni tőlünk. Erre késztülünk rá. Tudjuk meg, hogy amit remélhetünk, azt csak a magunk erejétől és összefogásaitól várhatjuk. Fogjuk meg hát egymás kezét és ne eresszük el soha. — Lehet, hogy szenvednünk kell, lehet, hogy a magyar sora még kemény próbákat tartogat. Ennek sem szabad minket találatlanul érjen. De nem is ér, ha ez a nemzet végre egyetemes győzniakarással áll a cél szolgálatába.

Az Egyesült Női tábor alakuló gyűlése Csikszeredában.

Ertékes eseménye volt varmegyénk női társadalmának az Egyesült Nőitábor alakuló gyűlése. Csikszeredában a varmegyei házi körökben 1942 november 11-én szerveztek meg az a szolgálatot, amit magyar nőknek kell elvégezni abban az élet-halál küzdelemben, amelybe ismét belesodródott nemzetünk.

A gyűlést Dr. Abraham Jozsefne hívta össze s azon az idő rövidségére való tekintettel csupán a már létező egyesületek vezetői vettek részt, mint akik beindítják ezt a hazafias munkát és az Egyesült Női tábor nagyobb munkatervének kivitelezésére becsatlakoznak ennek a varmegyének minden magyar nőjét.

A szervező közgyűlést Dr. László Desso főispán lelkesítő szavai vezették be. Buzdító beszéde rávilágított arra a hivatásra, amelyet a magyar nőknek kell vállalnia a végső győzelem érdekében. Ismertette a belügyminiszterne Öngyermeknevelési és Női Táborok Alkalmazásáról szóló törvényjavaslatát, amely az ország minden nőjét egybegyűjti a nagy háborús feladatok megoldására.

Az Egyesült Nőitábor kiküldöttjeként vitéz Belhazy Jánosné ismertette a szervezés feladatait és a következőket mondta:

Kedves Asszonytársaim!
Az új világrarendés harcra korunkunkban az egyesítés, tömörítés szükségességét fel kell ismerünk és ennek erejét kellőképpen kell értékelnünk. Ma össze kell kapcsolódnunk, mint a kacsaméheknek, egy szivvé, egy szarvra, egy lélekkel kell formálódnunk, hogy erősek, megingathatatlanok lehessünk az élet harcában. Ma már lejárt az idő, amikor az országot a felelősséget a férfiaknak kellett vállalni, amikor a komort csupán a férfiaknak kellett dolgozni. Ma a nők is részt kell vállalni az országmenet felelősségétől nagy munkájukat, ott kell lenni mindenütt, ahol az új rend kijelöl helyét, ahol segíteni, ahol felélni, ahol szolgálni.

Az E. N. T., melynek felelős lelkű elnöke vitéz Korösteo Fiacser Ferencné Öngyermeknevelési és Női Táborok Alkalmazásáról szóló törvényjavaslatát, tömörítésnek formáját, a jórt, a sport, nemzeti küzdők tábort, programot, tartalmat, példát, tennelést adott, csak be kell állnunk a magyar lelkünk szívébe, a lelkünk életének gondoskodás, meg erősítésére. Ez kell állnunk az E. N. T. keretei közé a végre kell hajtunk a megváltott időnk célkitűzését is.

A nemzet lelki erejét már a múltban is a magyar nők tették nagyra. Közéjük nevekedtek a nemzetek. Nemzedékek hosszú sorában ifjúság maradt a nők hibéi, erkölcsi emelkedésből, becsület, szellemi és erkölcsi javakat. Ma mindennek ámentésére meg nagyobb szükség van. Kötöttségünk tehát a közös munkába beállni, hogy elődjünk ssep az felelős munkája az elkövetkezendő új világrand-ben fennakadást ne szenvedjen.

Szívesen akarunk gondolni a szebb és jobb magyar életre, mely felé mindannyian törekennünk, vagyódunk, de a szebb és boldogabb életért nekünk nőeknek is helyt kell állnunk.

A társadalmi elhelyezkedésben értékmérő a nemzeti közügyekben végzett szervezeti munka szolgálata lehet. Ma annyit érünk, amennyit a kőmnek szolgálunk. Legyen az gyermekvédelem, honvéd-

lem, közéleti munkák vagy más akció. Természetesen egyenlenséget is vezetnünk elfeledés, nemset-védő, építő munkák, de ennek a munkának sokasága lehet olyan értéke, mint amit meghatározott körök között, egyesületi életben vezetnünk a közért, a magyar családért, gyermekért, egyetért a magyar házárt. Minél több az erő összefogók száma, annál nagyobb, emelkedőbb, összefogóbb és határozóbb, eredményesebb gazdagabb nemzetmentő munkák, végrehajtható. A 22 éves román utáton szervezethez és munkásságot kell példónok, újra szivvel-erővel magyarrá kell lennünk, hogy ti es gyermekeitek tiétek, mert, őszinte magyar szivvel boldogan eljetez a szűk ország, szorult szűkület, de eljövendő boldogabb nagy Magyarországon.

Ezért kell megállnunk az E. N. T.-nak, ezért kell megmozdítanunk a Belügyminiszterne Öngyermeknevelési és Női Táborok Alkalmazásáról szóló törvényjavaslatát, hogy ne legyen magyar nő, aki hi ne értesse a magyar közösség felelősségét, kötelezőségeit és ne legyen részt az új Magyarországot megépítő, előkészítő munkában.

Ezután megejtettek a választásokat és az Egyesült Nőitábor elnökeként Dr. Abraham J.-ne választották meg. — Dr. Abrahamné elnöki megnyitja különösen hangosította, hogy a háborús feladatoknak egész sora olyan természetű, amely a női lelkület levegőjébe tartozik. Nem alakul tehát ez a Nőitábor egyetlen létező egyesület elton sem. Ellenkezőleg, az egészen a munkáját akarja hasznosítani és beállnunk a magyar közeletesség erőfeszítésébe. Ehez kerte minden magyar nő támogatását.

Az alakuló közgyűlés ezután megválasztotta J. Marton Berna az Egyesült Nőitábor főtitkárának. Ezzel a választással egy hatalmas munkatervet, hazafias tevékenységben egy önszertlen magyar munkás keszebe került a öszi nők bekapcsolása a közösségi munkaszolgálatba. Majd megválasztották a vezetőséget, amely keszben kiegészíti magát a Nőitábor sorretül kiküldöttjeként megfelelően.

Rövidesen tehát sorompóba szólítja a háborús közeletesség varmegyénk asszonyait is. Hiszünk, hogy az elvégzendő munkában méltónak bizonyulnak a kemény történelmünk során mindenkor áldozatos tettekre kész magyar nők.

A Kath. Nőszövetség december 1-én műsoros teadélutánt rendez a Vigadóban.

A csikszeredai Kath. Nőszövetség karácsonyi szegénysegélyezésre december 1-én délután műsoros teadélutánt rendez. Ez az egyesületünk évenként sok szeretettel látja el társadalmi életünknek ezt a fontos követelményét. Hivatásának egyik legszebb része ez az emberbaráti munkatervet, amely karácsonykor szegényeinkhez akarja eljuttatni a karácsony melegét. Ezért közönségünknek fokozott mértékben ajánljuk figyelmébe ezt a teadélutánunkat, amely nemcsak szórakozást ígér, de lehetőséget nyújt mindenkinek arra a keresztény világ legszebb ünnepén, hogy ott segítsen, ahol legnagyobb a szükség.

— Magas a tette a pénzügyminiszter az Erdélyi Part indítványát, hogy Erdélyben ne kerjenek új adóvállomást. A Ház pénzügyi bizottsága tárgyalta a pénzügyi költségvetést. A vitában az Erdélyi Part részéről elsőnek Patró Elemér megállapította, hogy a közéleti életnek nem tartottak lépést a drága ással. Pénzügyi politikának — mondta — számot kell vetnie a realitással. A vités pedig azt mutatja, hogy a hivatalos álláspont mellett fekete piac alakult ki. Bartha Izac szóváltette, hogy Erdélyben nem kellene ismét adóvállomást kénál, mert a közönséget feleslegesen raklataznak teszik ki, ehelyett a tavalgy adóvállomást vegyék alapul. A pénzügyminiszter magáéva tette az indítványt.

Hitler beszélt.

Hitler november 8-án nagy beszédet mondott. Megállapította, hogy nincs még egy olyan nép, melynek annyi sikere lett volna, mint a németeknek.

— Most együtt vannak ellenünk külső vonatkozásban is a nemzetközi szabadságharcosok titkos főnökeivel és az idő agytrösztjeivel kezdve egészen a bolsevik Oroszország szidóságáig. Éppen úgy nem véletlen, hogy ugyanaz az állam, amely akkor azt hitte, hogy Németországot a hasznos hirtetéssel rombadönteti, most ismét előtérbe tolt egy embert ugyanazzal a feladattal. Akkor Wilsonnak hívták, ma Rooseveltnek. Annak idején Németország áldozata lett ennek a támadásnak. Ellenségeinknek azonban óriási a tévedése, ha azt hiszik, hogy megismétlődhet ugyanez az eset. Ha akkor talán a legjobban megszervezett nép voltunk a világon, akkor ma kétségtelenül a legnagyobb mértékben mondhatom ezt. 1940-ben még egyszer megkíséreltem békére nyujtani a kezemet, akkor is visszautasításra találtam, mert gyengeségnek minősítették eljárásomat. Az utolsó békesajánlatot 1940-ben tettük. Most már csak a harc marad. Egy másik hatalom is tapasztalta ezt időközben, amely előtt világossá vált, hogy a nemzeti szociálista jóslatok nem üres szövegek. És ez a nemzetközi szidóság. Az a hatalom, amelynek mi minden szerencsétlenségünket köszönhetjük. Ha a szidóság azt hiszi, hogy Európa fajkiirtására háborút vezet, úgy ez az európai szidóság kiirtásával fog véget érni.

— Ellenségeink a legkisebb siker esetén is bukfenet hányanak örmükben és mindig megsemmisítenek bennünket. Ha ezután nem minden úgy történik, ahogy szeretnénk, kétségbe esésüket állásos hirtetéssel igyekeznek teljesíteni. Olvassák el a szovjet hadijelentéseket június 22-től. A megsemmisített tonnatartalom a Kelet-tengeren már is jóval nagyobb, mint Németország egész hajóhadának tonnatartalma a háború előtt. A Szovjet annyi hadosztályunkat semmisítette már meg, amennyit egyáltalán fel sem állíthatunk. Eredményesen harcolnak állandóan, mindig visszavernek bennünket s ebben az állandó visszautasításban katonaik mégis egészen a Kaukázusig jutottak.

— Ők elvárták tőlem, hogy a köcsör szakszon támadjak és most joggal méltatlankodhatnak, hogy ehelyett Sztalingrád mellett támadunk. Ez pedig egyszerűen azért történt, mert egy bizonyos helyen elakartam érni a Volgát. Hogy véletlenül Sztalingrádnak hívták ezt a helyet, az jelentéktelen. Jelentékeny hogy 30 millió tonnás forgalmat vágunk el, a többi között 9 millió tonnás kőolaj forgalmat. Egyetlen hajó sem mehet fel a Volgán és ez a fontos Csak egy lehetőséget tartunk szem előtt: a százszázalékos eredményt. Az ellenség most is úgy tesz, mintha támadni akarna, de a nagy készülődésnek megint az lesz a vége, hogy a kelő időben, a kelő helyen mi avatkozunk be. Ha az amerikaiak azt mondják, hogy ennyi és ennyi hadihajót építenek évente, mi is ugyanazt mondhatjuk. Mi is annyit építünk, csak használatos hajót.

— Érthető, hogy ilyen küzdelemben nem lehet minden héten újabb sikereket aratni. Fontos az, hogy következetesen olyan állásokba jussonk, melyekből az ellenséget legyőzhetjük és az állásokat meg is tartjuk. Ami egyszer a kezünkben van, azt senki ki nem veheti onnan. A legnagyobb bizalommal nézek a jövő elé. Miatán az elmúlt telet kiállottuk, ma egészen másképp látom a jövőt. Ha ez a tél olyan nehéz is lesz, mint a legutóbbi, az ami az elmúlt télen történt, nem fog megisméltődni. Bárhol lennének az arcvonalak, mindíg tudunk védekezni és támadni. Pillanatig sem kételkedem abban, hogy végeredményben győzelmesen kerülünk ki a harcból.

— Ha Roosevelt ma megtámadja Észak-Afrikát asszál az ürüggyel, hogy védelmébe kell vegye Németországgal és Olaszországgal szemben, erre a hasznos szövegre kár azót vesztegetni. Roosevelt kétségtelenül a feje a vállunk szemben álló gonosztevőknek, de a döntő és utolsó szót nem ő mondja ki. — Mint mindig, minden támadásunkat alaposan előkészítjük. Eddig még mindig kelő időben érkezünk. Az

ellenség egyetlen útja sem járt sikerrel. A vesztés és a véderő mindent megtesz, amit tennie kell és tenni lehet. Ezen kívül szilárdan az a meggyőződés, hogy mögöttünk ott áll a német otthon és mögöttünk különösen az egész nemzeti szociálista part, mint életrehalálra szóló közösség. Az egykori idővel szemben a nép élén nem olyan férfi áll, aki valaha is válságos időben esetleg külföldre távozna, hanem olyan ember, aki mindig csak a harcot és mindig csak ezt az elvet ismeri: űzni, űzni és ismét űzni. A háború kelő közepén néphadsereget építünk fel, aminőt még sohasem látott a világ. Ma odahaza az egész nép dolgozik. Ma a német munkás tudja, hogy ő kovácsolja a fegyvert kintlevő bajtársainak. Ezt a háborút egész Európáért folytatjuk. Rendíthetetlen elhatározásunk, hogy a jövő békeje valóban európai béke lesz. Bizonyos előttem, hogy ebből a háborúból gazdaságilag egészségesebben kerül ki egész Európa. Ennek a háborúnak a vége kifele is az arany uralmának bukása lesz és annak az egész társaságnak bukása, melyet ezért a háborúért terhel a vetkesség.

— Esután a Führer emlékeztetett arra, milyen hivatást töltött be a nemzeti szociálista német munkásság bent az országban. Minden régi szociálista társának hűségéért köszönetet mond és felszólítja, a legnagyobb fanatizmussal higgyenek ennek a döntő harcnak győzelmében. A német nép létező vagy nem létező van most szó. Olyan ellenfelekkel állunk szembe, akik nem ismernek pardsont — mondotta — csak egyetlen lehetőséget, vagy elpusztítják a német népet, vagy pedig ők pusztulnak el.

A harag keserősége szorítja össze szívemet, amikor a német városok elleni gyáva legítámadásokról hallok. Ellenségeink azonban olyan választ kapnak, hogy se látnak, se hallanak.

A Führer beszéde végén kijelentette, hogy csak a legtrikább esetekben fog szólni, mert az arcvonal beszél a leghatásosabban. Ennek az arcvonalnak beszéde pedig elég hangos és világos.

Amikor Hitler a német népre rákényszerített szabadságharcról mondott beszédét befejezte, szűnni nem akaró lelkes ünneplésben részesítették.

HARCOTÉREK.

A szombati vasárnapi vitákban a németek világhírűen bírsítják a szövetségeseket, amelyben Amerikát és Angliát orvul megtámadta Afrika nyugati partjainál volt szövetségesek, Franciaországban a birodalomát, Algirt és Oran közt több helyen szállottak partra amerikai csapatok és a megüpp franciá helyőrségek ugyancsak tehetetlenül esedékezték bejövőnek az ellenséges csapatokat hasájuk szuverén területére.

Hogy mi lesz ennek az afrikai partraszállásnak a következménye, ma még nem lehet tudni. Kétségtelen, hogy a bizonyított afrikai helyzet orvul még nagyobbá válik. A lényeg az, minthogy Amerikát és Angliát Európa területén sehogysem tudja megtámadni a Sztalin által sürgetett második arcvonalat, a demokráta szemfényvesztés itt kísérli meg volt szövetséges testvér keresztlövéssel az immár hírhedtő vált második arcvonal felállítását.

A következő nagy lépés az, hogy a német és olasz csapatok szerdán reggel partraszálltak a megüppelt Franciaország határánál állépartra. Először Pet. le francia államfővel, hogy a német csapatok megszállják egész Franciaországot, hogy birodalmat az ország védelmére. Hangzott, hogy a francia pöppel és hadsereggel valószínű akarja biztosítani Franciaország nyugalmát.

A gyors elhatározás várható volt. Európa tengerpartjai most már biztosítva voltak. Egyetlen gyenge pont csak a délfrancia partvidék, amelynek megüppelt a leromlott francia haderő nem elégősége. E tekintetbe pedig mindentől, a V. chy kormányban is bizonyos gyengeségek észlelhetők, amelyek az angol-amerikaiak lehetővé tettek a könnyű partraszállást Afrikában. Már az első nap kitűnt, hogy a V. chy kormány helyettes miniszterelnökének, Darlan tengerozagnak útját és gyarmati serege volt a partraszállás-ban. Ezért nem lehetett tovább határozni a tengerlyhatáraink és azok az afrikai események után gyors iramban megüppelték a megüppelt Franciaországba való bevonulást. A csapatok már el is érték mindenütt a Földközi-tenger partvidékét, hogy megakadályoshasanak minden partraszállási kísérletet.

A Führernek Pétalin tábornagyhosszú intézett levele afelel, hogy értesülése szerint az angol-amerikai támadás legközelebb Koralt és Franciaország ellen fordul. Ennek megakadályozására vonulnak be a német és olasz csapatok a megüppelt részekre, hogy a lehetőleg könnyebben biztosíthassák Európa védelmét az angol-amerikai merénylővel szemben.

Az Erdélyi Párt a költségvetési vitában.

A képviselőház most tárgyalja a költségvetést. A vita során az Erdélyi Párt vezetője dr. Paál Arpád volt.

— A költségvetés — mondotta — a rendelkezésre ugyanolyan összeget ad, mint a költségvetésiglyre, gyermeknevelésre, társadalombiztosításra vagyis a közjóléti intézményekre. Mi természetesen csak ellátással fogadjuk ezt a törekvést és ezért az Erdélyi Párt nevében a költségvetésben hosszújárók.

— A költségvetést — mondotta továbbá Paál Arpád — nem lehet előre meghatározott szabályokkal formákhoz kötni, annak céljait lehet kitérni és inkább sokra kell a kormányzatnak szorítkosna, mint a szabályok készítésére. A költségvetés nem lehet öncél, a népl életet kell állandóan segítenie. És a segítségnyújtás meg éppen a költségvetés népljóléti intézményekben is. De nem utkolhatom el azt a meggyőződésomat sem, hogy éppen a népl élet megsegítésének biztosítására a költségvetést olyan reform alá kell vetni, amely a természetesen népl élet kifejlésévé válik, mert jó közigazgatás társadalmi együttműködés nélkül elképzelhetetlen. Ezért fontos az önkormányzat. Az önkormányzat igaz hatályságát és életrevalóságát kell a vármegyékben és városokban létrehozni. És a közigazgatás igaz reformja.

— A kormány nagy átmenetgazdasági programja öntudatos jövőképeket jelent. Ezt az öntudatos a vidéki talajon is meg kell valóítani. Még kell valóítani a falu és a város belső nagy közéletességét, kialakítani a természetesen piacokat a falu és a város között és így meg kell előzni a munkanélküliséget és a menekülő városbaáramlást. A városok szűvetséget nagyra becsülöm, de gyakorlatiában tartom a városok és falvak szűvetséget. Hogy Magyarországon az ONC-A kiemelte a népljóléti szükségességét és egész országos tervet kíván, ezt csak üdvözléni lehet. M. g. leendő történelmi öntormányzatunkban azonban az O. N. C. A. nem kapcsolódott be szerényen. A gyönyörű intézmény, az ONC-A tulajdonképpen központban ápoit virág és csak valós belhájjal érnek el a megyék és városok közigazgatásába. Megindult tehát egy újabb hivatali szervezés, amely városok és megyék történelmileg már kialakult közigazgatási szervezeteivel. Kérdem, hogy az országban és városokban az új népljóléti intézmények vagy az ONC-A-t felelősen. Ha pedig egyik se felelősen, akkor egy-egyével jobb népljóléti közigazgatást lehetne megszervezni.

— A helyi önkormányzatok urban az önkormányzatok barátságát látom és mert a költségvetés annak a népljóléti intézménynek költségvetése, amelyért bátor voltam szót emelni, a költségvetést elfogadom.

Minier főszolgabíró nyugdíjazása.

Csikszentmihályi Minier Lajos, a szűvlet járás főszolgabírója, a csiki magyar közsélet egy csendes, békés, de mindenki által szeretett tagja vonult nyugdíjba az év november havába.

Ha az igaz tisztviselő miniatépet akarnék megüppelt, keresve nem tudnák sebb példát magyar nemzeti élő állítási, mint a távozó Minier Lajos főszolgabíró.

M. g. leendő történelmi öntormányzatunkban azonban az O. N. C. A. nem kapcsolódott be szerényen. A gyönyörű intézmény, az ONC-A tulajdonképpen központban ápoit virág és csak valós belhájjal érnek el a megyék és városok közigazgatásába. Megindult tehát egy újabb hivatali szervezés, amely városok és megyék történelmileg már kialakult közigazgatási szervezeteivel. Kérdem, hogy az országban és városokban az új népljóléti intézmények vagy az ONC-A-t felelősen. Ha pedig egyik se felelősen, akkor egy-egyével jobb népljóléti közigazgatást lehetne megszervezni.

Ha már dolgozunk a tisztviselő, az emberi tulajdonság után a nemzeti szent árszűletét is meg kell tisztáznunk. S ebben a keresésben nyugodt lélekkel hivatkozhatunk példaként Minier Lajosra. A tisztviselői sorra jutott magyar tisztviselőket ragzó példája, amikor magyarsága tisztaságáért és rendíthetetlen további fennállásáért vállalta a fűvetségi élet igen nehéz útját és így maradt a fűvetségi életben öntudatos bíró és másokban is reményelt öltő magyar. Hányszor láttuk őt mint kereskedőt, biztosítási ügyvétként, bankigazgatót és otthonában dolgozó tisztviselőt áldozatot. A sor kezes volta megengedte szűvetségek és vágyának, mindenteljesen vágyának csepegtetését, a cikkszeredai állományon megüppelt dicsőséges Hídurat és assékelyruhás hitvesét, amint mozdályával letűrti egy Minier Lajos, mint sokak gondterhes homlokát.

A magyar vér árszűletéje, a magyar öntudat rendíthetetlen hite kell hogy irányítsa minden magyar tisztviselőt ma és mindenkor. Ennek vizsgálataiban kell állni, kesdeni és végezni. Na legyen első és utolsó, kicsiny és nagy, faul és városi, csupán magyar és a jövő. Tanuljunk a múltból és annak hordozóitól és építsünk új magyar jövőt. Mind az nem mások feladata, mint az ország által kitűltet tisztviselőktől, sok Minierekké, a többi, mindenkié, aki csak magyar.

Sorolnak árszűletés Minier Lajos távozó főszolgabíró jegyzőhes intézett búcsúlevele szavaival:

„Egész életemen át vallottam — nem assával, hanem tettel — csendes, békés, kitartó munka fejemért és népemért minden munkámat nemzeti, áldott és meggyarrrá teszi és így felállni még a helyeinkre a váravárt Tarul madár, a sebb magyar jövőt.”

Csikszentmihályi M. Albert a jegyző.

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács

a napokban tartotta ülését Budapesten gr. Bódi K. sz. mán elnökelete alatt. Ugyancsak asnap volt a Tanács kebelében működő munkaközösségek az ülésén is. — Mindkét ülésnek Erdély legfontosabb gazdasági kérdéseinek a megvitatása és az azokkal kapcsolatos javaslatok felterjesztése volt a tárgya.

A Tanács örömmel vette tudomásul, hogy közbenjárásának eredményeképpen a kormányzat és a Magyar Nemzeti Bank az erdélyi hitelakciók során a kolosszvári „Szövetesség” kötelékében működő hitelközvetítőket is bekapcsolta ezek lebonyolításába. Így Erdély legkisebb falvaiba is eljut a klémberek megérőitéseit célzó akció. A Tanács elhatározta, hogy javaslatot tesz a kormányzatnak a szövetkezetek meg hatékonyabb bekapcsolására, ami a hitelgénylők helyzetét sokban megkönnyíti.

A Tanács támogatásával a m.-vásárhelyi Hangya központ botovkölmei tanfolyamot rendez, melyen három hónapos kiképzés alatt a résztatvók elsajátítják a szükséges elméleti és gyakorlati tudást.

A Tanács foglalkozott a Szeretfalva—dédal vasutvonal ügyével és örömmel értesült arról, hogy vasutépítés most már utolsó stádiumába jutott. Így tehát most már rövid idő választ el attól, hogy a Székelyföld az ország vasuti hálózatába teljes mértékben bekapcsolódhassék, aminek felekezhetetlen jelentősége van elsősorban a Székelyföld és Erdély, de az egész ország szempontjából is.

A falipari problémákkal kapcsolatban megelégedéssel értesült a Tanács az Erdélyrészi Fatermező Szövetességnek falipari átképző tanfolyamának megcél tásáról.

Erdély gazdasági életében mindig az volt az irányzat, hogy a munkáskérdés a munkásság és a munkaadók teljes megelégedésére intéződjék el. A Tanács a munkásságban a nemességalkodás egyik fontos tényezőjét látva ismételtén foglalkozott a problémával és a munkáskérdés megnyugtató és intézményes rendezése érdekében emlékiratban kéri a kormányzattól a munkások törvényes érdekvédelmi szerveinek mielőbbi felállítását.

A szövetkezetek és a magánkereskedelem érdekeinek gyakorlati összeegyeztelése már eddig is legfőbb célkitűzése volt a Tanácsnak s e téren komoly kezdeményezéseket is tett, melyeket a kereskedelemügyi miniszter megfelelő rendelt kibocsájtásával megvalósított. Ennek szellemében döntött az Erdélyrészi Gazdasági Tanács legutóbbi ülésén is több Hangyá iparigazolvány ügyében.

Mind a Tanács, mind a kebelében működő munkaközösség foglalkozott az iparrevizióval és az alkalmazása során felmerülő kérdésekkel. Az iparrevizió során, melynek célzata a keresztény kereskedő és iparosok megörösítése, szükség van a keresztény vállalkozások szaporítására, minek előmozdítására a Tanács javaslattal fordult a Nemzeti Önállósítási Alaphoz, hogy az erdélyi önállósításokat egy újabb nagyobb hitelrel támogassa.

Erdély gazdasági élete megtívánja, hogy a moztaninai lényegesen több gazdasági szakiskola álljon az ifjúság nevelésének szolgálatában. Elsősorban ipari középok iskolákra van szükség. A Tanács a keresk. és iparkam rák jelen volt képviselőinek meghallgatása után javasolja a kormányzatnak több erdélyi szakipari középiskola felállítását.

50 pengő jutalomban

részesül az, aki két héttel ezelőtt a rákos Hargitán elvesztett vadászaktyáját visszahozza vagy nyomra vezet. A kutya leírása a következő: fekete színű kopó, — fej és lábak sárgák, szőre félfhoszú, hátsó lábán sarkantyúnak. Nagyon tüdősi, fejlett karkutya és Tisza nyvre hallgat.

Andory Aladon Zoltán, főerdőmérnök, Csikszerecs.

KÖZLEMÉNYEK.

„Az erdélyi írók összefogása.”

Egységben az erő! Nem lehetetlen, hogy es a közmosság valahol az erdélyi bércek alján született és indult utjára. Bizony, az erdélyi végeken sokszor lassó élő valóságga es a néhány száz. Például: világra jön valamelyik kicsiny hában egy édes kis apróság, az Ég küldöttje a kérdés nélkül egyszerre megmondai a falu neve, mintha mindenki lenne az apróság. Az egészen falu szeretettel gondossa a kicsit is, az édesanyját is. Így van es az élet majdnem minden ritmú sában, akár szomorúság, akár öröm órájával jelentkezik is. Ádás es élet fakad az egész erejéből, mert van e nagyobb biztonság annál a tudatnál, hogy jóság sugárzik felénk es van e nagyobb kötelesség annál, mint ezt a jóságot jósággal viszsonnosni.

Es erdélyi írók összefogtak, mondja a hír, „a magyar eszelleim értékeinek megvédésére, széleskörű terjesztésére”. Szép, nemes, szinte apostoli munka a mire vállalkoztak s alig is vannak többes, mint az első apostolok voltak. Mindössze tisztelegyen vannak. Tisztelegyen fiatal író ugyasólván az élet kezdetén, de lelkükben örök a dicső magyar mult kincseinek megbecsülését s ebből eredően életük munkáját adják a cél előréssé.

Erdélyiek ék! Székely magyarok s a „széthulló nemzedék” nek gyermekek, mégis lelkében hordja a nagyon nagy Ur: Atyjának intelmét, azt, hogy „aki a multat nem becsüli, már megérette, hogy jövője sinca”. Értik ezt az intelmet a „tiszenégyek”, hogye éressék, míter benne van az erdélyi levegőben, bércek nyugalmában s virágok illatában, de benne van minden szé kely szívnek dobogásában.

Isten áldja meg az egy szívvel dolgozó tiszte-

gyek munkáját s érleljen dus sikereket arra. Várják az igazságvá testvérek a „termés es vadrossák” kincseit, a faluért es faluval való együttes erő gandag lelki kincseit, gyümölcsöt.

Hoznak győselmükben. A munkára induló tisztelegy a magyar kultúra harcossal, a magyar mult megbecsülésének katonái, azok, akik a honvédek kiharcolt igazságait lélekkel töltik meg.

A tisztelegyek elladulásából az örök erdélyi lélek lángolása iszik, melyet — a székely es magyar kös éket verők es felelőlenek — nem egyszer gunyos akcentussal emlegetnek. De hála Isten, nem árt meg es az erdélyi léleknek, ami nem más, mint az örökkön élő es fénylő magyar lélek...

A multból.

A XVIII. század utolsó évtizedében irodalmunk akkori nagyjai lelkét adventli nosztalgia hatotta át. „Eposz- es regénykísérletek igyekentek az égi homályban rejlt dicsőséget felidézni.”

Csúcsor Gergely leika sugárzott talán a legintenzívebben az eposzavarákonástól. Legelső ilyen munkája az „Auzburgi ütközet” címmel érkezik, melynek poénja ma is életet lángol: „Nem jó bácsnai a magyar, mert vérrel védi hasóját.”

Arany János adta a nemzetiak legnagyobb eposzát, de sajnos, az utána jövők lelkétől meg az adventi vágyódás is elűnt. Vajó igaz az is, hogy a magyar sors olyan volt mísdig, nemzedékről nemzedékre, hogy a nemzet nem írta es írja, hanem élte es áll az eposzokat, de mégis nem szabódna megelégedni a könnyű es ócsó sikerrel, melyet az apró, „moderna”, sokszor alig rimelő, egyéni formában elcsiszolt dicsőcsák jelentenek.

Magyar ifjúság! Melyik szívben fog felszendülni a miudent beűlő áragató szava, a dicső magyar multat hirdető eposz — eposzok? ..

Melyik szívben es mikor, hiszen egyetlen nemzedéknek sem merítet az merített a gazdagabb mult sírcsüblől, mint merítetne a magyar dainok a magyar multból.

Eposz vár a magyar lélek, mely szíjról szájra song es szívől szívbe szaba s egyé forrasat minden magyart, bárhol is éljen esen a földön.

A jelenből.

A szólalművészetek bérkékben nem fonábog teffel es élet, ugy látarít. Pannaszó hallatvanak mindentűnen, majd hárk, majd erős hangon, hogy a helyzet parancsolja.

Vsn, aki a nemzetnevelést kifogásolja, sokáigja, mások megint azon pánsszkodnak, hogy rosszak a szindarabok, de van olyan is, aki es vagy amas a művészi intenzív megközelítést kifogásolja. E örfordult már az is, hogy hetekig jól menő szindarabot „levág” a kritika, maskor megint felrója azt, hogy a község „intenzív” es „áhtattal” hallgatja a darabot, mert „nem érti” atb.

Szóval nagy a sürgős forgár, csűrös-csavarás a művészetekben. Ki ne látná es ki ne tudná, hogy míndes mért van?!

Az órségváltás nemcsak ipari es gazdasági téren, de művészi, lelki téren sem megy könnyen es vannak, akiknek nem teszik.

A pannaszók, a látás fután ékesen bizonyítja azt, hogy igaz es jó u'or tudad a magyar élet...

Jó karban levő egyes futókocsit keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Amerikai gépek es magyar „Hejrák” a Don felett.

Honvéd hadtudósító-század, Ferenc Gyarfás hdp. őrmester.

Légiiradól M: már megysodaner. Az éjszaka sem hagyta a udal. Védalmi óvesszünkben tegnap óta teljes egészben megelénkült az ellenségen légtvékenység. A vörösek heteken keresztül „lledemesen” viselkedtek. Vadászpülőik es légtvédelmi tüszőiket erre tanították. Volt olyan nsp, amikor 14 gépket lőttek le es egyet teljesen épen, üzemképes állapotban kényszerítették födra. A „foketeleves” keserű sajtát csinált a „bolsiáknak”, abba kellett hagyni a „szórákonást”.

— Valahonnan újból gépeket kaptak! — állapítja meg a szomszédos légtvédelmi árokból a nagy gyorsasággal röpökdő, ide-oda csapkodó gépeket figyelő honvéd.

Látunk: megszegett feladatot bajtanak végre. Utánpótlást vonnak fölé kanyarodnak, géppuskáknak, géppágyusnak, bombáknak. Ebben a pillanatban heten „do'gonnak”. Légtvédelmünk teljes erővel „kapcsol”. Hétetlen gyorsasággal „pamacsolják” körül a gépeket. Zong, sug, ordít, bűmből a fáj. Légtvédelmisszafeljtva figyeljük a fejleményeket.

— Most! Most! Lohosság azt a gépet! — kiáltják a honvédek s mintha nagy bajnok labdarugó, viszólo vagy más mérkőzésen volnának — bízattják a légtvédelmi tüszőket.

Egyre idegfeszítőbb lesz a harc. Géppágyusok, ágyutűzegek szűnnek nélkül tüszőnek. Az ellenséges gépek cik-cakba röpítve igyekentek ki a tüszővelyes területből. Iyankor legjobb menődét a felbő. Akadnak merész pilóták, kik szinte függőegesen igyekentek magasba.

Nagyszerű látvány. Az ember alig veszi észre, hogy golyók es visszahulló repeszdarabok röpöknek körülöttük.

Eimontok a gépek. Nyolc—tíz kilométerrel arrább dolgozik légtvédelmünk.

— Abból a felbőből fognak 10—15 perc múlva visszajönni — „jőse!” egy fiatal zászlós.

Ha igaz, ha nem — nem érdemes elhagyni az árkot.

A gondolat még ki sem kerekedett, amikor ismerős motorugást követit a levegő. Négy „Hója” kösledek teljes sebességgel. Kettesével asóthunak.

— Vajon mit akarnak? — tűnődünk. De nem sokáig. Újabb motorugás, nyomában bombázás hallatszik. Pontosan abból az irányból, ahol a zászlós „megjósolta”.

Jönnek az amerikai gyártmányú „vörös madarak”. Géppuskáknak, géppágyusnak, kisebb méretű bombákat dobznak. A nagy sebességű légtvédelmünk óriáira fokossa.

Minden figyelem a gépekre es a füstpamacsokra irányul.

— Kétsser is sikrárt vetett az egyik gép! — kiáltja valaki s a következő pillanatban megindog, merés ivben, füstölve, lángolva szaba. Egyszerő hajrával üdvözöljük tüszőreink sikerét.

Feladatukat mindenképpen el szeretnék végezni a vörösek. Újból célra röpülnek. Újabb gépjúk bájja. A dombok mögött vágódik földbe a második acélmadár.

A feketeleven még hátra van. Hőből csak ötven vannak, amikor villámszerűen megjelennek a „Hóják”. Kettesével egy-egy gépet vesznek üldözöbe, kergeitnek ki nagy gyakorlattal a tüszől. Kint egy „teselőse” veszi az ellenséges gépet, míg a másik „társat” keres. Parviadások, káprázatos legiharc keletkeznek.

Nagy gépjúk ugyanannyi ellenséggel bírnak. Az ötödik vörös „megpuccolt”.

Tűzoményes látvány játszódik le a Donnal egy-magaságban. Géppuskáknak, kergeit egymást a repülők. Már az első másodpercekben látunk: a mielnak jobb a kiképsűk, több es nagyobb a tapasztalatuk.

— Szurjad testvér! Erressz bele a fulánkodat! — bízattják a „Hójákat”. Látjuk, szinte idegeinkben éreztük a géppuszagolyók nyomát. Nem sokáig tarthat már a harc.

— Egyik gép szaba! — kiáltják szinte egyszerre a légtvédelmi árokok tetején álló honvédek.

— Hárj! Ott szaba a másik! — tör telitorokkal égfelé a diadalkiáltás. Hójának nem tágtanak. Tárnak segítségére sietnek. Most már nem kétséges: a „befogott” gépek közül egy sem menekül!

— Egyszerre szaba a másik kettő! Mondtuk ugy-e: Eimogy a kedvetek a játéktól! — kiabálnak, örülnek a legények. Minden honvéd elégtételt, diadalt éres a jó munka nyomán.

Vadászaink egyvonalba sorakoznak. Győselem felölti örömet sugároznak még az alumínium szárnyak is. Késő este értesülünk: két nap alatt, saját veszteség nélkül 13 ellenséges repülőgépet lőt le légtvédelmünk es legtorok. Nagy teljesítmény. A legújabb amerikai szállítmány nagyon meggyérült. Holnap, holnapután aligha lesz.

Árdrágitási ítéletek.

As alábbiakban ismét egész tömegét küsöljük az árdrágitási ítéleteknek. Még kell értenie mindenkinek, hogy es nem mehet így. Kötelessége minden lelkiismeretes magyar embernek bejártia azt, hogy nincsen joga önkényes áremelésnek. Egészen elképesztő jelenségeket lehet megfigyelni. A fuvarozatók elkezdve végig az elsőrendű közszükségleti cikkekig mindenütt találnak a legkegyetlenebb uszorával. Egy öt fát még a tegnap 50 pengőért fuvarozott, másnapra már képes 15—20 pengőért emelni es felcnapni csupán a munkájának értékelését. Hát ezt így nem lehet csinálni. Mindennek van határa. Aki ezt nem akarja megérteni, azokat kemény es megjósallító ítéletekkel figyelmennteti a bíróság arra, hogy háboru van es abban előre néző kötelességek, lemondások is léteznek.

Lacskó Dénes gyergyóalfalvi lakost, mert 10 véka szabot vékánként 5 pengőért adott el, a bíróság 1 hónapi foghátra, 20 napi elárásra váltottatható 100 pengő pénzbüntetésre es a községben fairagason való kihirdetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Barna Ferenc gyergyóótróli kereskedőt, mert a borsáki borviset literenként 60 fillérrét árualtatta, a bíróság 80 pengő pénzbüntetésre, es a községben fairagason való kihirdetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Ósv. Vargas Ferencé Lacskó Erzsébet gyergyóalfalvi lakost, mert 2 véka árpát, elvetés céljára, 10 pengő kénsséért, 6 kgr. kenyérlisztért es 8 kgr. főszilástért adott el, a bíróság 1 hónapi foghátra, 50 pengő pénzbüntetésre es a községben fairagason való kihirdetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Puskás Bana Istváné Goga Mária gyergyóórometel lakost, mert az eladott 3 es fél kgr. gyapju kgr. ját 2 pengő 98 fillér helyett 9 pengőért adta, a bíróság 100 pengő pénzbüntetésre es behajthatatlanság esetén 50 napra átváltottatható foghátra, valamint a községben fairagason való kihirdetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Szőcs Ignác es neje Csiki Viktória gyergyóórometel lakókat, mert több egyének 1—2 véka kenyérgabonát felőrölve listnak, vékánként 8 pengő árban

